Λουίτζι Πιραντέλλο, *Έξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα*, Εθνικό Θέατρο, Νέα Σκηνή, χειμώνας '03

Έξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα, όπως η ανθρωπότητα αναζητά δημιουργό.

Το αιτιατό αναζητά το αίτιό του. Η μοίρα μοίρασε στα πρόσωπα τα προσωπεία, τις μάσκες τους. Ρόλους που αναγκάστηκαν να παίξουν στο χωροχρόνο των ηθοποιών-θεατών, της σκηνής-πλατείας. Το "φαίνεσθαι" και το "είναι" σε αέναη αντιπαράθεση, στην αέναη πάλη του ξύπνιου και του ονείρου. Η αυταπάτη της αντικειμενικής πραγματικότητας αντιμέτωπη με την πολυπλοκότητα του φαινομένου της ύπαρξης. Το πιθανό είναι και δυνατό.

Ο Πιραντέλλο είναι ο κυβιστής συγγραφέας της θεατρικής τέχνης, που αποκαλύπτει, με τη διεισδυτική του οξύνοια, τη σχετικότητα που διέπει την 'Υλη. Παρουσιάζει τον άνθρωπο, ως πρόσωπο κατακερματισμένο, μέσα στην πολυπλοκότητα της ιδιοσυστασίας του. Επιζητά, μάταια, την ανέφικτη συνένωση των κομματιών τού παζλ, που ίσως σημάνει και το τέλος του πόνου του.

Ο Δημήτρης Μαυρίκιος (σκηνοθεσία, μτφρ, δραματουργική επεξεργασία) αφουγκράστηκε τους παλμούς του έργου και μετέτρεψε τον ανησυχαστικό κυματισμό του σε απειλητικό κύμα που παρασύρει στη δίνη του. Στρέφοντας το φακό του πότε στη σκηνή και πότε στην πλατεία απογύμνωσε τη σύμβαση και τη λογικοφάνεια από τα ερείσματά τους, συνάδοντας με το πιραντελλικό ήθος. Μαγευτικός -όπως πάντα- στο εικαστικό μέρος έπαιξε το παιχνίδι της ψευδαίσθησης ως τα όριά του. Αξιοποίησε εμπνευσμένα τις -άρτια κατασκευασμένες- μάσκες (Άγγελος Μέντης), τους εξαιρετικούς φωτισμούς (Λευτ. Παυλόπουλος), τα πλήρως εναρμονισμένα με το ύφος των φορέων τους κοστούμια (Ελένη Μανωλοπούλου), τις δυνατότητες του μινιμαλιστικού -πλην λειτουργικού- σκηνικού (Δημ. Πολυχρονιάδης) και την υποβλητική μουσική (Στάθης Σκουρόπουλος). Κεραυνοβολημένοι οι θεατές ένιωθαν μέρος ενός γοητευτικού σκηνικού πειράματος, που ομοίαζε με την αίσθηση της νωχελικής εγρήγορσης που έχει κανείς σε κατάσταση λήθαργου.

Εύσημα αποδίδονται σε όλους τους ηθοποιούς. Ιδιαίτερη μνεία απαιτεί η υποκριτική δεινότητα και η αυθεντικότητα έκφρασης του Νίκου Καραθάνου (σκηνοθέτης) καθώς και η πλήρως μεταλλαγμένη υποκριτική του Λάζαρου Γεωργακόπουλου (πατέρας) έμπλεη συναισθήματος, το οποίο αποδόθηκε με ακρίβεια. Μακράν του μέτρου κινήθηκε η Λυδία Φωτοπούλου (κόρη), η οποία παραγέμισε τη σκηνή με στυλιζαρισμένες κινήσεις και με παράτονους, ασυνεπείς προς το λόγο, εκκωφαντικούς τονισμούς. Αισθαντική κι ειλικρινής η Βαγγελιώ Ανδρεαδάκη (μητέρα) καθώς και ο Γιάννης Κότσιφας (γιος), ο οποίος εξωτερίκευσε ελεγχόμενα και με ένταση το θυμικό του -αξιόλογη παρουσία. Με τη δραματική κι επιβλητική του ιδιοσυγκρασία έδωσε χρώμα στη σκηνή ο Κώστας Ζαχαράκης (Μαντάμ Πατσέ). Ο Γιάννης Βογιατζής (ηθοποιός-παιδαγωγός) και η Ξένια Ζερβού (μουσικοδιδασκάλισσα) πλούτισαν με τη γνησιότητά τους το σύνολο.

Όταν το θέατρο αυτοαναλύεται, αρχίζει και η ανατομία της ζωής. Τότε, ηθοποιοί και θεατές παίζουν σ' ένα έργο που, γνωρίζοντας το τέλος, προσπαθούν να δώσουν νόημα, σκοπό και χαρακτήρα στις ενδιάμεσες πράξεις.